

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2013./2014.

GRČKI JEZIK

Sadržaj

Uvod	5	7. Priprema za ispit	13
1. Područja ispitanja	5	8. Literatura	13
2. Obrazovni ishodi	6	8.1. Odlomci iz djela autora propisanih planom i programom.....	13
2.1. Razumijevanje i uporaba jezika.....	6	8.2. Preporučena literatura za pristupnike	14
2.2. Vokabular.....	7	8.3. Preporučena literatura za nastavnike.....	14
2.3. Civilizacija i književnost.....	7	8.4. Korisni linkovi.....	15
3. Struktura ispita	7	9. Dodatci	16
3.1. Razumijevanje i uporaba jezika.....	7	9.1. Vokabular.....	16
3.2. Vokabular.....	9	9.1.1. Imena.....	32
3.3. Civilizacija i književnost.....	9	9.2. Tablice glagola	40
4. Tehnički opis ispita	9	9.2.1. Glagoli prema završnome glasu osnove (verba vocalia, verba muta i verba liquida)	40
4.1. Trajanje ispita	9	9.2.2. Glagoli na μ	44
4.2. Izgled ispita i način rješavanja	9	9.2.3. Glagoli s osobitom tvorbom oblika	46
4.3. Pribor.....	9		
5. Opis bodovanja	10		
5.1. Vrijednovanje prve ispitne cjeline	10		
5.2. Vrijednovanje druge ispitne cjeline	10		
5.3. Vrijednovanje treće ispitne cjeline	10		
6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem	11		
6.1. Primjer zadatka višestrukoga izbora.....	11		
6.2. Primjer zadatka kratkoga odgovora	11		
6.3. Primjer zadatka dopunjavanja.....	12		
6.4. Primjer zadatka povezivanja	12		

Uvod

Grčki jezik je na državnoj maturi obvezni predmet.

Ispitni katalog za državnu maturu iz Grčkoga jezika temeljni je dokument ispita kojim se jasno opisuje što i kako će se ispitivati na državnoj maturi iz ovoga predmeta u školskoj godini 2013./2014.

Ispitni katalog sadrži sve potrebne informacije i detaljna pojašnjenja o obliku i sadržaju ispita. Njime se jasno određuje što se od pristupnika očekuje na ispitu.

Ispitni katalog usklađen je s odobrenim četverogodišnjim Nastavnim planom i programom¹ za Grčki jezik u klasičnim gimnazijama. Razina ispita iz Grčkoga jezika na državnoj maturi u školskoj godini 2013./2014. identična je za učenike koji su klasičnu gimnaziju upisali kao početnici i za učenike koji su ju upisali kao nastavljači.

Ispitni katalog sadrži ova poglavlja:

- Područja ispitivanja
- Obrazovni ishodi
- Struktura ispita
- Tehnički opis ispita
- Opis bodovanja
- Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjnjem
- Priprema za ispit.

U prvome i drugome poglavlju čitatelj može naći odgovor na pitanje *što se ispituje*. Navedena su područja ispitivanja, odnosno ključne vještine koje se ispituju ispitom.

U drugom poglavlju, kroz konkretne opise onog što pristupnik treba znati, razumjeti i moći učiniti, pojašnjen je način na koji će se navedena znanja i vještine provjeravati.

Treće, četvrto i peto poglavlje odgovaraju na pitanje *kako se ispituje*, a u njima su pojašnjeni struktura i oblik ispita, vrste zadataka te način provedbe i vrjednovanja pojedinih zadataka i ispitnih cjelina.

Sesto poglavlje sadrži primjere svih tipova zadataka.

Sedmo poglavlje odgovara na pitanje *kako se pripremiti* za ispit. U tom su poglavlju preporuke koje pristupnicima pomažu u pripremi ispita.

Poglavlja Literatura i Dodatci priloženi su s istom svrhom.

1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Grčkoga jezika provjeravaju se ova ključna znanja i vještine:

- razumijevanje jednostavnijega izvornoga grčkoga teksta
- poznavanje i uporaba jezičnih zakonitosti grčkoga jezika
- ovladanost osnovnim vokabularom
- poznavanje osnova grčke civilizacije i književnosti.

Ispit iz Grčkoga jezika se, sukladno tomu, sastoji od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **razumijevanje i uporaba jezika**, drugom **vokabular**, a trećom **civilizacija i književnost**.

¹ Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994.

2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svaku ispitnu cjelinu određeni obrazovni ishodi, odnosno konkretni opisi onoga što pristupnik mora znati, razumjeti i moći učiniti kako bi postigao uspjeh na ispitu.

2.1. Razumijevanje i uporaba jezika

Prvom ispitnom cjelinom (*Razumijevanje i uporaba jezika*) provjerava se u kojoj mjeri pristupnik zna, odnosno može:

- pravilno pisati i čitati grčki tekst
- pravilno naglašavati grčke riječi prema pravilima o naglašavanju
- prepoznati glasovne promjene (prijevoj, naknadno produljivanje, asimilaciju)
- primijeniti pravila o stezanju vokala
- prepoznati osnovne zakonitosti prozodije i metrike
- prepoznati metričke sheme heksametra, elegijskoga distiha i jampskoga trimetra
- prepoznati sve vrste riječi
- razlikovati i rabiti kategorije nominalnoga sustava:
 - članove
 - padež
 - rodove
 - deklinacije
 - zamjenice
 - brojeve
 - stupnjeve komparacije
- razlikovati i rabiti (primijeniti) kategorije i oblike glagolskoga sustava:
 - lice
 - broj

- način
- vrijeme
- aspekt i dijatezu
- participe i infinitive
- razlikovati tematsku i atematsku konjugaciju i sve oblike tih konjugacija (prezentsku, futursku, aoristnu, perfektnu i pasivnu osnovu)

- analizirati rečenice
- prepoznati i prevesti osnovne sintaktičke elemente u nekoj rečenici:
 - vrste participa
 - vrste konjunktiva i optativa u nezavisnim rečenicama
 - vrste nezavisnosloženih rečenica
 - vrste zavisnosloženih rečenica
 - rečenične konstrukcije akuzativa i nominativa s infinitivom i genitiva absolutnoga
- prepoznati ispravan prijevod rečenice iz nekoga originalnoga grčkoga teksta od pisaca propisanih programom
- povezivati i razumjeti dijelove neke grčke rečenice
- razumjeti sadržaj jednostavnijega originalnoga grčkoga teksta nekoga od pisaca propisanih programom:
 - Ksenofont
 - Demosten
 - Homer
 - Herodot
 - liričari
 - filozofi
 - tragici – Eshil, Sofoklo, Euripid.

2.2. Vokabular

Drugom ispitnom cjelinom (*Vokabular*) provjerava se u kojoj mjeri pristupnik zna, odnosno može:

- prevesti (navesti značenje) riječi iz propisanoga vokabulara
- prevesti (navesti značenje) riječi koje proizlaze iz propisanoga vokabulara
- prepoznati etimologiju riječi podrijetlom iz grčkoga jezika i navesti njihovo značenje
- na temelju poznatoga vokabulara povezivati sinonime i antonime u grčkome jeziku.

2.3. Civilizacija i književnost

Trećom ispitnom cjelinom (*Civilizacija i književnost*) provjerava se u kojoj mjeri pristupnik zna, odnosno može:

- navesti i opisati likove i priče iz grčke mitologije
- navesti i objasniti osnovne pojmove grčke religije
- prepoznati i opisati najvažnije događaje grčke povijesti
- prepoznati i opisati društvene i kulturne prilike iz pojedinih razdoblja grčke povijesti
- prepoznati i razumjeti osnovne pojmove svakodnevnoga privatnoga i društvenoga života Grka (opisati svakodnevni privatni i društveni život Grka)
- objasniti periodizaciju grčke književnosti
- prepoznati, navesti i objasniti osnovne karakteristike pojedinih književnih vrsta (epika, lirika, historiografija, retorika, filozofija, drama)
- navesti podatke o životu i djelu najistaknutijih predstavnika pojedinih književnih vrsta
- prepoznati glavne stilske karakteristike autora propisanih programom.

3. Struktura ispita

Ispit iz Grčkoga jezika sastoji se od triju cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se **razumijevanje i uporaba jezika**, drugom **vokabular**, a trećom **civilizacija i književnost**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

3.1. Razumijevanje i uporaba jezika

Ovim dijelom ispita provjerava se razina razumijevanja pročitanoga teksta, dijela teksta ili rečenice te znanja i vještine koje je pristupnik stekao u područjima morfologije i sintakse.

Struktura prve ispitne cjeline prikazana je u tablici 1.

Tablica 1. Struktura prve ispitične cjeline

ZADATCI	ISPITIVANA PODVJEŠTINA	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
1. – 5.	razumijevanje sadržaja teksta	zadatci višestrukoga izbora	5
6. – 9.	prepoznavanje sintaktičkih elemenata rečenice	zadatci višestrukoga izbora	4
10. – 13.	određivanje glagolskih oblika	zadatci kratkoga odgovora	4
14. – 17.	analiza rečenice	zadatci kratkoga odgovora	4
18. – 20.	prepoznavanje ispravnoga prijevoda rečenice	zadatci višestrukoga izbora	3
21. – 22.	prepoznavanje metričkih zakonitosti	zadatci višestrukoga izbora	2
23. – 26.	poznavanje morfologije	zadatci dopunjavanja	4
27. – 30.	prepoznavanje ispravnoga prijevoda rečenice	zadatci višestrukoga izbora	4
31. – 36.	poznavanje morfologije	zadatci kratkoga odgovora	6
37. – 41.	poznavanje morfologije	zadatak povezivanja	5
42. – 46.	poznavanje morfologije	zadatci višestrukoga izbora	5
47. – 51.	poznavanje morfologije	zadatci višestrukoga izbora	5
52. – 56.	poznavanje morfologije	zadatci višestrukoga izbora	5

Napomena!

Polazni tekstovi na kojima će se ispitičati razumijevanje sadržaja u zadatcima od 1. do 5. bit će izabrani iz djela propisanih autora, ali ne iz odlomaka propisanih u ovome katalogu u poglavljju *Literatura*.

U zadatcima od 14. do 20. i od 31. do 36. tekstovi (rječi i rečenice) bit će izabrani iz odlomaka propisanih u ovome katalogu u poglavljju *Literatura*.

3.2. Vokabular

Ovim dijelom ispita provjerava se poznavanje vokabulara iz tekstova propisanih nastavnim planom i programom za klasične gimnazije.

Struktura druge ispitne cjeline prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Struktura druge ispitne cjeline

ZADATAK	ISPITIVANA PODVJEŠTINA	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA
57. – 60.	poznavanje vokabulara	zadatak povezivanja	4
61. – 64.	poznavanje vokabulara	zadatci kratkoga odgovora	4
65. – 67.	poznavanje etimologije riječi	zadatci višestrukoga izbora	3

3.3. Civilizacija i književnost

Ovim dijelom ispita provjerava se poznavanje civilizacijskih sadržaja propisanih nastavnim planom i programom za učenike klasičnih gimnazija.

Struktura treće ispitne cjeline prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. Struktura treće ispitne cjeline

ZADATAK	ISPITIVANA PODVJEŠTINA	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA
68. – 72.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatak povezivanja	5
73. – 77.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatci višestrukoga izbora	5
78. – 83.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatci dopunjavanja	6
84. – 88.	poznavanje grčke civilizacije i književnosti	zadatci višestrukoga izbora	5

4. Tehnički opis ispita

4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Grčkoga jezika je pisani i traje ukupno **100 minuta** bez stanke.

Pristupnik sam raspoređuje zadano vrijeme i nije vremenski ograničen pri rješavanju pojedinih dijelova ispita. Za vrijeme trajanja ispita pristupnik ne smije napuštati prostoriju.

4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica i list za odgovore*.

Od pristupnika se očekuje da pozorno pročitaju upute koje će slijediti pri rješavanju ispita.

Dodatno, uz svaku vrstu zadatka priložena je uputa za rješavanje. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Zadatke višestrukoga izbora i zadatke povezivanja pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnoga odgovora. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X.

Ako pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

Zadatke dopunjavanja i kratkoga odgovora pristupnici rješavaju upisivanjem odgovora na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi.

Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

4.3. Pribor

Tijekom pisanja ispita iz Grčkoga jezika dopušteno je rabiti kemijsku olovku plave ili crne boje.

Pristupnici ne smiju rabiti rječnike, gramatičke sažetke ni ostala pomagala. Nije dopuštena uporaba tehničkih pomagala.

5. Opis bodovanja

Uspješnost pristupnika na ispitu određuje se tako da ostvareni bodovi u svakoj od triju cjelina u ukupnome rezultatu sudjeluju s određenim udjelom.

Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Razumijevanje i uporaba jezika	64%
Vokabular	12%
Civilizacija i književnost	24%

5.1. Vrijednovanje prve ispitne cjeline

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 56

5.2. Vrijednovanje druge ispitne cjeline

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 11

5.3. Vrijednovanje treće ispitne cjeline

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 21

6. Primjeri zadataka s detaljnim pojašnjenjem

U ovome su poglavlju primjeri zadataka². Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, točan odgovor, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje te način bodovanja.

6.1. Primjer zadatka višestrukoga izbora³

Zadatak višestrukoga izbora sastoji se od **upute** (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka i koja je zajednička za sve zadatke toga tipa u nizu), **osnove** (pitanja) te **ponuđenih odgovora** od kojih je jedan točan.

U sljedećem zadatku od više ponuđenih odgovora samo je jedan točan.

Točan odgovor morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Ο Κῦρος τὴν Ἑλληνικὴν δύναμιν κρυφαίως ἤθροιζεν, ὅπως τὸν βασιλέα ὅτι ἀπαρασκευότατον λάβοι.

Potcrtna zavisna rečenica je:

- A.** vremenska
- B.** namjerna
- C.** posljedična

TOČAN ODGOVOR: B

OBRAZOVNI ISHOD: prepoznati i prevesti (...) vrste zavisnosloženih rečenica

² Za svaku vrstu zadatka dan je primjer, bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u oglednome primjeru ispita.

³ Primjer je preuzet iz prve ispitne cjeline (zadatci od 6. do 9.).

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ukoliko se obilježi više odgovora

6.2. Primjer zadatka kratkoga odgovora⁴

U zadatku kratkoga odgovora pristupnik treba odgovoriti riječju ili jednostavnom rečenicom. Odgovor treba upisati na predviđeno mjesto. U pridruženoj uputi naznačen je način rješavanja zadatka.

U sljedećem zadatku potpuno opišite zadane oblike riječi iz teksta.

Odgovor upišite samo na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

ἵθροιζεν _____

TOČAN ODGOVOR: 3. l. sg. ind. impf. akt.

OBRAZOVNI ISHOD: razlikovati i rabiti (primijeniti) kategorije i oblike glagolskoga sustava

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

⁴ Primjer je preuzet iz prve ispitne cjeline (zadatci od 10. do 13.).

6.3. Primjer zadatka dopunjavanja⁵

U zadatku dopunjavanja pristupnik treba dovršiti zadanu rečenicu upisivanjem pojma koji nedostaje na predviđeno mjesto. U pridruženoj uputi naznačen je način rješavanja zadatka.

U sljedećem zadatku dopunite zadanu rečenicu sadržajem koji nedostaje.

Odgovor upišite samo na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

Jedina Eshilova sačuvana tragedija s povijesnim sadržajem naziva se _____.

TOČAN ODGOVOR: Perzijanci

OBRAZOVNI ISHOD: navesti podatke o životu i djelu najistaknutijih predstavnika pojedinih književnih vrsta

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

6.4. Primjer zadatka povezivanja⁶

Zadatak povezivanja sastoji se od **upute** (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka), **osnove**, **četiri ili pet čestica pitanja te sedam ili osam čestica odgovora**. Dodatno je priložen i primjer⁷.

U sljedećemu zadatku svaki sadržaj označen brojem povežite samo s jednim odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom.

Tri sadržaja označena slovom ne mogu se povezati.

Nula (0) i H su primjeri.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

0. φεύγω	A. στυγέω
57. μισέω	B. λέγω
58. ἐργάζομαι	C. πέμπω
59. φημί	D. κτείνω
60. στέλλω	E. ἔρχομαι
	F. πράττω
	G. φυλάττω
	H. τρέχω

TOČAN ODGOVOR: 57. A, 58. F, 59. B, 60. C

OBRAZOVNI ISHOD: na temelju poznatoga vokabulara povezivati sinonime i antonime u grčkome jeziku

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

⁵ Primjer je preuzet iz treće ispitne cjeline (zadatci od 78. do 83.).

⁶ Primjer je preuzet iz druge ispitne cjeline (zadatci od 57. do 60.).

⁷ U ispit iz Grčkoga jezika za svaku vrstu zadatka priložen je primjer. U ovome zadatku to su 0. i H.

7. Priprema za ispit

Ispitom na državnoj maturi provjerava se kako su i koliko pristupnici sposobni rabiti znanja i vještine iz grčkoga jezika koje su stjecali i razvijali tijekom klasičnoga gimnazijskoga obrazovanja.

Ispit iz Grčkoga jezika temelji se na važećem nastavnom programu za klasične gimnazije. Redovito učenje važno je za bolje razumijevanje gradiva i doprinosi da pamćenje bude trajno i svršishodno. Preduvjet za uspješno polaganje ispita je temeljna jezična pismenost i osnove čitanja s razumijevanjem.

Tijekom priprema za državnu maturu treba ponoviti:

- morfologiju (oblike deklinacije, komparacije i konjugacije te vremena pravilnih i nepravilnih glagola)
- sintaksu (analiza rečenice, sintaksa padeža – osobito posvojni genitiv, dijelni genitiv, genitiv uspoređivanja, genitiv absolutni, sintaksa rečenice)
- vokabular propisan ovim ispitnim katalogom
- tekstove autora koji su propisani programom: Ksenofont, Herodot, Homer, Demosten, Platon, Eshil, Sofoklo, Euripid (odломci iz djela autora propisanih planom i programom su u poglavljju *Literatura*)
- civilizacijsko-povijesne sadržaje (mitologija i religija, povijest, svakodnevica)
- književno-povijesne sadržaje autora, književnih vrsta i razdoblja u grčkoj književnosti, periodizaciju književnosti, pregled i razvoj književnih vrsta (epika, lirika, historiografija, retorika, razvoj drame i kazališta, filozofija) te život i djelo propisanih autora.

8. Literatura

8.1. Odlomci iz djela autora propisanih planom i programom

Ksenofont, *Anabaza*, I, 1, 1 – 6, Uzroci

Ksenofont, *Anabaza*, I, 2, 10 – 18, Smotra

Ksenofont, *Anabaza*, I, 8, 12 – 17, Lozinka

Ksenofont, *Anabaza*, IV, 7, 19 – 27, More, More!

Herodot, *Historiae*, I, 23 – 24, Arion

Herodot, *Historiae*, VII, 202, 204 – 205, Leonida i njegovi junaci

Herodot, *Historiae*, VII, 208, Bezuspješne navale Perzijanaca

Herodot, *Historiae*, VII, 220, 222 – 225, Herojska smrt Leonide i njegovih drugova

Herodot, *Historiae*, VII, 228, Spomenik palim junacima

Demosten, *Protiv Filipa* 3, 8 – 12

Demosten, *Protiv Filipa* 3, 70 – 76

Platon, *Protagora*, II

Platon, *Protagora*, XI

Platon, *Kriton*

Aristotel, gl. 4 Razvoj tragedije

Aristotel, gl. 6 Određenje tragedije

Homer, *Iljada*, I, 1 – 54, Srdžba

Homer, *Iljada* VI, 369 – 432, Rastanak Hektora i Andromuhe

Homer, *Odiseja*, I, 1 – 43

Eshil, *Okovani Prometej*, 1 – 51

Eshil, *Okovani Prometej*, 436 – 471

Sofoklo, *Antigona*, 1 – 68

Euripid, *Medeja*, 1002 – 1055

Lirika, izbor

Teognid, Pečat vjerodostojnosti; Budi razuman; Majka i otac – najveće dobro; Ništa odviše; Donec eris sospes; Čežnja za dalekom domovinom

Tirtej, Dulce et decorum est pro patria mori

Mimnermo, Kao lišće

Arhilog, Pjesnik i vojnik; Otok Tas

Semonid, Radina žena

Alkej, O navis, Bibamus

Sapfa, Afroditi, Čar ljubavi

8.2. Preporučena literatura za pristupnike

Dukat, *Manthano*, Alfa, Zagreb, 1998.

Dukat, *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1983.

Majnarić, Gorski, *Grčko-hrvatski rječnik*, Školska knjiga, Zagreb, 1976.

Martinić-Jerčić, Matković, *Prometej*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.

Musić, Majnarić, *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1980.

Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Grčka vježbenica*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.

Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Chrestomathia Graeca*, Školska knjiga, Zagreb, 2002.

Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Anthologia Graeca*, Školska knjiga, Zagreb, 1971.

Schwab, *Najljepše priče klasične starine*, Mladost, Zagreb, 1963.

Zamarovsky, *Junaci antičkih mitova*, ArtResor, Zagreb, 1985.

8.3. Preporučena literatura za nastavnike

Der kleine Pauly, Lexikon der Antike in 5 Bänden, München, 1979.

Der neue Pauly, Stuttgart-Weimar, 1996.

Dukat, *Ogledi o grčkoj tragediji*, Izdavački centar Rijeka, Biblioteka Dometi, 1981.

Dukat, *Homersko pitanje*, Globus, Zagreb, 1987.

Eshil – Sofoklo – Euripid, *Sabrane grčke tragedije*, Vrhunci civilizacije, Beograd, 1988.

Herodot, *Povijest*, Matica hrvatska, Zagreb, 2000.

Juric, *Grčka – od mitova do antičkih spomenika*, Andromeda, Rijeka, 2001.

Lesky, *Povijest grčke književnosti*, Golden marketing, Zagreb, 2001.

Musić, *Nacrt grčkih i rimske starina*, Ex libris, Zagreb, 2002.

Olalla, *Mitološki atlas Grčke*, Golden marketing, Zagreb, 2007.

Povijest svjetske književnosti, II. dio, Mladost, Zagreb, 1977.

Schein, *Smrtni junak*, Globus, Zagreb, 1989.

The Oxford Concise Companion to Classical Literature, Oxford, 1993.

The Oxford Companion to Classical Civilization, Oxford, 1998.

The Oxford Classical Dictionary, Oxford, 1996.

The Penguin Dictionary of Classical Mythology, London, 1990.

The Penguin, Historical Atlas of Ancient Greece, London, 1996.

Sironić, *Rasprave o helenskoj književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb, 1997.

- Škiljan, *Leksikon antičkih autora, Latina & Graeca*, Zagreb, 1996.
- Škiljan, *Leksikon antičkih termina, Latina & Graeca*, Zagreb, 2003.
- Zaninović, *Od Helena do Hrvata*, Školska knjiga, Zagreb, 1996.
- Zamarovsky, *Otkriće Troje*, Globus, Zagreb, 1965.
- Zamarovsky, *Grčko čudo*, Školska knjiga, Zagreb, 1978.

8.4. Korisni linkovi

- <http://www.teacheroz.com/greeks.html>
- <http://www.wsu.edu:8080/~dee/GREECE/GREECE.HTM>
- <http://www.crystalinks.com/greece.html>
- <http://www.nalanda.nitc.ac.in/resources/english/etext-project/history/athens/index.html>
- <http://www.sikyon.com/index.html>
- <http://www.factmonster.com/spot/ancientgreece-litmyth.html>

- <http://www.theatredatabase.com/ancient/>
- <http://www.bulfinch.org/fables/welcome.html>
- http://www.museum.upenn.edu/Greek_World/Index.html
- <http://www.perseus.tufts.edu/Olympics/index.html>
- <http://www.historyforkids.org/learn/greeks/literature/greeklit.html>
- <http://ancienthistory.about.com/od/greekliterature/>
- <http://www.infoplease.com/spot/ancientgreece-litmyth.html>

Napomena uz liriku

Važno je poznavati opus pjesnika i sadržaj pjesama navedenih autora te razvoj i karakteristike lirske vrste u okvirima književno-povijesnih sadržaja i na razini prepoznavanja.

9. Dodatci

9.1. Vokabular

A

ἀβροτος 3 i 2	besmrtan	αεί	uvijek
ἀγαθός 3	dobar, čestit	ἀήρ, ἀέρος, ἡ	zrak
ἀγαπάω	voljeti	ἀθάνατος 2	besmrta
ἀγάπη, ης, ἡ	ljubav	ἀθλος, ου, ὁ	borba, nadmetanje; muka
ἀγαλμα, ατος, τό	nakit; ponos; kip; zavjetni dar	ἀθροίζω	skupljati
ἀγγελος, ου, ὁ	glasnik	αἰθήρ, ἔρος, ἡ	eter; nebo; zrak
ἀγγέλλω	javljati	αῖμα, ατος, τό	krv
ἀγκυρα, ας, ἡ	sidro	αἷξ, γός, ἥ/ό	koza; jarac
ἀγείρω	skupljati; sazivati	αἰσθάνομαι	opaziti, osjetiti
ἀγορά, ας, ἡ	skupština, trg, trgovina	αἴσθησις, εως, ἡ	osjećanje
ἀγορεύω	javno govoriti	αἰσχρός 3	ružan, gadan
ἀγρός, οῦ, ὁ	polje	αἱρέω	uzeti, uhvatiti, pograbiti
ἀγών, ὠνος, ὁ	igra, natjecanje; zborište; boj	αἰτέω	moliti, tražiti
ἀγωνίζομαι	natjecati se, boriti se	αἰτία, ας, ἡ	uzrok, krivnja
ἄγω	voditi	ἀκούω	slušati
ἀδελφός, οῦ, ὁ	brat	ἀκοντίζω	bacati koplje
ἀδικέω	činiti krivo; biti krivac; biti nepravedan	ἀκρόπολις, εως, ἡ	gornji grad, tvrđava
ἀδικία, ας, ἡ	nepravda	ἄκρος 3	višnji, gornji, krajnji
ἀδικος 2	nepravedan; zao	ἄκων, ἄκουσα,	protiv volje
ἄδω	pjevati	ἄλγον	bolan, mučan
		ἀλγεινός 3	osjećati bol
		ἀλγέω	bol
		ἄλγος, ους, τό	istina
		ἀλήθεια, ας, ἡ	govoriti istinu
		ἀληθεύω	istinit
		ἀληθής 2	ali, nego
		ἀλλά	drugi
		ἄλλος, η, ο	

ἄλοχος, ου, ἡ	supruga, žena	ἀργυρότοξος 2	srebrnoluk;
άμαρτάνω	promašiti; pogriješiti	ἀρετή, ἥς, ἡ	epitet za Apolona
άμάρτημα, ατος, τό	pogrješka, grijeh	ἀρμονία, ας, ἡ	vrlina, hrabrost
άμαρτία, ας, ἡ	pogrješka, grijeh	ἀρμόττω	veza, spajanje; sklad
άμείβομαι	promijeniti; odgovarati	ἀρχή, ἥς, ἡ	spajati; uskladiti se
ἄμπελος, ου, ἡ	vinova loza	ἄρχω	početak, vlast, zapovjedništvo, pokrajina
άμφιπολος, ου, ἡ	sluškinja	ἄρχων, οντος, ὁ	počinjati, vladati, zapovijedati
ἀνά (+ ak.)	uz, po	ἀσπίς, ἴδος, ἡ	zapovjednik
ἀναβαίνω	uzlaziti, penjati se	ἄστυ, εος, τό	štit
ἀνάβασις, εως, ἡ	uspon	ἀτιμάζω	grad (najčešće se odnosi na Atenu)
ἀνάγκη, ης, ἡ	nužda, sila; sudbina	αὐγή, ἥς, ἡ	sramotiti, prezirati, ne štovati
ἄναξ, ἄνακτος, ὁ	vladar	αὐδάω	zraka (Sunca)
ἀνάσσω	vladati	αὐλός, οῦ, ὁ	govoriti
ἀνδρεία, ας, ἡ	hrabrost	αὐτόματος 2	frula, svirala
ἀνδρεῖος 3	muževan, hrabar	αὐτός, ἥ, ὁ	koji se sam od sebe pokreće
ἄνεμος, ου, ὁ	vjetar	αὔξανω	sam, isti, on (u kosim padežima)
ἀνήρ, ἀνδρός, ὁ	muž, čovjek, junak	ἀφικνέομαι	povećavati
ἄνθος, ους, τό	cvijet	ἀφρων 2	stići
ἄνθρωπος, ου, ὁ	čovjek	B	nerazuman, lud
ἀνοίγνυμι/ ἀνοίγω	otvarati	βαθύς, εῖα, ύ	dubok
ἄξιος 3	vrijedan, dostojan	βαίνω	ići, koračati, stupati
ἀοιδός, οῦ, ὁ	pjevač	βάλλω	bacati
ἀπό (+ gen.)	od		
ἀποθνήσκω	umirati		
ἄποινα, ων, τά	otkupnina		
ἀπορία, ας, ἡ	neprilika		
ἀργυροῦς, ἀ, οῦν	srebrn		

βάρβαρος 2	negrčki, barbarški	Γ
βαρύς, εῖα, ύ	težak	γάλα, γάλακτος, τό
βασιλεία, ας, ἡ	kraljevina, kraljevska vlast	γάμος, ou, ó
βασίλεια, ας, ἡ	kraljica	γαμέω
βασιλεύς, ἔως, ó	kralj	γάρ
βασιλεύω	kraljevati, vladati	γελάω
βάτραχος, ou, ó	žaba	γέλως, ωτος, ó
βία, ας, ἡ	sila	γένεσις, εως, ἡ
βίβλος, ou, ἡ	knjiga	γένος, ouς, τό
βιβλίον, ou, τό	knjižica	γηράσκω
βίος, ou, ó	život	γέρων, οντος, ó
βλάπτω	škoditi, štetiti	γῆ, ἥς, ἡ
βλέπω	gledati	γηρας, γέρως, τό
βοάω	zvati	γηραιός 3
βοή, ἥς, ἡ	vika	γίγας, αντος, ó
βουλεύω	vijećati, savjetovati; med. odlučivati	γίγνομαι
βουλή, ἥς, ἡ	savjet, dogovor, odluka; vijeće	γιγνώσκω
βούλομαι	htjeti, željeti	γλαῦξ, κός, ἡ
βοῦς, βοός, ó	govedo	γλυκύς, εῖα, ύ
βοῶπις, ιδος, ἡ	volooka, epitet za Heru	γλύφω
βραδύς, εῖα, ύ	spor	γλῶττα, ης, ἡ
βραχύς, εῖα, ύ	kratak	γνώμη, ης, ἡ
βροτός, ó, ἡ	smrtan; supst. smrtnik	γονεύς, ἔως, ó
βρωμός, ou, ó	žrtvenik	γόνυ, γόνατος, τό

γράμμα, ατος, τό	slovo; knjiga; pl. književnost, čitanje i pisanje	δεσμώτης, ου, ό	(pridjev) svezan, okovan; (imenica) zarobljenik
γραμματική, ἡς, ἡ	gramatika	δέσποινα, ας, ἡ	gospodarica
γράφω	pisati	δεσπότης, ου, ό	gospodar
γυμνάζω	vježbatи	δέχομαι	primati
γυμνάσιον, ίου, τό	vježbalište	δῆμος, ου, ό	narod
γυμνός 3	gol; oskudno odjeven	δημοκρατία, ας, ἡ	demokracija, vlast naroda
γυνή, γυναικός, ἡ	žena	διά (+ gen.)	kroz, preko; (+ ak.) zbog
γύψ, γυπός, ό	jastreb	διάδοχος, ου, ό	nasljednik, zamjenik
Δ			
δαίμων, ονος, ό	božanstvo, zao duh, duh čuvar	διδάσκω	poučavati
δαιμόνιος 3 i 2	božanski, demonski	δίδωμι	davati
δάφνη, ης, ἡ	lovor	διθύραμβος, ου, ό	ditiramb, korska pjesma u čast Dioniza
δέ	a, ali, no	δίκαιος 3	pravedan
δεῖ	treba	δικαιοσύνη, ης, ἡ	pravda
δείδω	plašiti se	δίκη, ης, ἡ	pravo, pravednost
δείκνυμι	pokazivati	δῖος 3	bogolik; božanski; častan
δεινός 3	strašan	διώκω	(pro)goniti
δελφίς, ίνος, ό	delfin	δοκέω (δοκεῖ μοι)	misliti (čini mi se)
δένδρον, ου, τό	drvo	δόξα, ης, ἡ	misao, glas, slava
δεξιά, ἀς, ἡ	desnica	δόρυ, δόρατος, τό	koplje
δεξιός 3	desni	δουλεύω	robovati
δέρμα, ατος, τό	koža	δοῦλος, ου, ό	rob, sluga
δεσμός, ου, ό	uže, pl. okovi	δουλόω	zarobiti
		δρᾶμα, ατος, τό	djelo, čin; drama

δράω	činiti, raditi	έκηβόλος 2	dalekometni, epitet za Apolon
δρόμος, ου, ὁ	trčanje, utrka		
δύναμαι	moći	ἐλαία, ας, ἡ	maslina
δύναμις, εως, ἡ	sila, snaga, moć	ἐλαύνω	kretati; jahati; hodati, ići
δύσις, εως, ἡ	zalazak, zapad	ἐλαφος, ου, ό/ἡ	jelen
δυστυχία, ας, ἡ	nesreća	ἐλευθερία, ας, ἡ	sloboda
δῶμα, ατος, τό	stan, kuća, dom	ἐλεύθερος 3	slobodan
δῶρον, ου, τό	dar	ἐλέφας, αντος, ὁ	slon
E			
ἔαρ, ἔαρος, τό	proljeće	ἐλπίς, ἰδος, ἡ	nada, pouzdanje
ἔάω	dopustiti	ἐμός 3	moj
ἐγείρω, ἐγείρομαι	probuditi se, biti budan	ἐν (+dat)	u, na, o, po
ἐγώ	ja	ἐξέτασις, εως, ἡ	vojna smotra; ispit
ἔθνος, ους, τό	narod	ἐξodoς, ου, ἡ	izlaz; eksod, izlazna pjesma kora u tragediji
εἶδος, ους, τό	lik, oblik, ideja		
εἴδωλον, ου, τό	lik, prilika, prikaza	ἐπεισόδιον, ου, τό	epizodij, dio tragedije (odgovara činovima)
ἔθνος, ους, τό	narod	ἐπί	(+ gen.) na, kod, uz; (+ dat.) na, pri, kod; (+ ak.) na, protiv, za
ἔθος, ους, τό	običaj		
είμαρμένη, ης, ἡ	sudbina	ἐπίσταμαι	znati
εἰμί	biti	ἐπιστήμη, ης, ἡ	znanje
εῖμι	ići ču	ἐπιστολή, ης, ἡ	pismo, zapovijed
εἰρήνη, ης, ἡ	mir	ἐπομαι	slijediti
εἰς (+ ak.)	u, na, za	ἐπος, ους, τό	riječ; govor; pjesma
ἐκ (+ gen.)	iz	ἐράω	žudjeti, voljeti
ἐκατόμβη, ης, ἡ	svečana žrtva	ἐργάζομαι	raditi, činiti
ἐκείνος, η, ο	onaj, ona, ono	ἐργον, ου, τό	djelo, posao
		ἐρις, ιδος, ἡ	srdžba, ljutnja, bijes

έρμηνεύς, έως, ό	vjesnik, glasnik	Z	
ἐρυθρός 3	crven	ζάω živjeti	
ἔρχομαι	dolaziti, ići	ζεῦγμα, ατος, τό /	jaram
ἔρως, ωτος, ό	želja, ljubav	ζεῦγος, ους, τό /	
ἐρωτάω	pitati	ζυγόν, οῦ, τό	
ἐσθλός 3	čestit	ζεύγνυμι	ujarmiti
ἔσοδος, ου, ή	ulaz	ζωή, ης, ή	život
έταιρος, ου, ό	drug, prijatelj	ζώνη, ης, ή	pojas
έτερος 3	drugi (od dvojice)	ζώνυνμι	opasati
ἔτος, ους, τό	godina	ζῷον, ου, τό	životinja
εὖ	dobro, valjano	H	
εὐδαιμονία, ας, ή	sreća, blaženstvo	ήβη, ης, ή	mladost
εὐδαιμων, ον	sretan	ήγεμών, όνος, ό	vođa, zapovjednik
εὐγενής 2	plemenit	ήγεομαι	voditi, biti vođa
εύρισκω	nalaziti, otkrivati	ήδη	već
εὐρύς, εῖα, ύ	širok, prostran	ήδονή, ης, ή	naslada, radost
εὐτυχέω	biti sretan	ήδύς, εῖα, ύ	ugodan
εὐχή, ης, ή	molba, molitva	ήκω	došao sam, ovdje sam
εὔχομαι	moliti	ήλικιώτης, ου, ό	vršnjak
εὐώνυμος 2	lijevi	ήλιος, ίου, ό	Sunce
ἔχθρα, ας, ή	neprijateljstvo, mržnja	ήμεις	mi
ἐχθρός 3	neprijateljski, mrzak	ήμέρα, ας, ή	dan
ἔχω	imati, držati	ήμέτερος 3	naš
ἔως, ἔω, ή	zora	ήμισυς, εια, υ	pola, polovica
		ήρως, ήρωος, ό	heroj, junak
		ήττα, ης, ή	poraz

Θ

θάλαμος, ου, ὁ

bračna odaja
(spavaća soba)

θάλαττα, ης, ἡ

more

θάλλω

cvasti

θάνατος, ου, ὁ

smrt

θάπτω

sahranjivati

θαῦμα, ατος, τό

čudo

θαυμάζω (+ak)

čuditi se, diviti se

θεά, ἀς, ἡ

božica

θεάομαι

gledati

θέατρον, ου, τό

kazalište, gledalište

(ἐ)θέλω

željeti

θεός, οῦ, ὁ

bog

θεραπεύω

njegovati, liječiti, štovati

θερμός 3

vruć, topao

θέρος, ους, τό

ljeto

θέω

trčati

θησαυρός, οῦ, ὁ

blago

θήρ, θηρός, ὁ /

zvijer, životinja

θηρίον, ιου τό

loviti

θηράω / θηρεύω

žal

θίς, θινός, ὁ

umirati

θνήσκω

smrtan

θνητός 3

dlaka, kosa

θρίξ, τριχός, ἡ

kčer

θυγάτηρ, τρός, ἡ

srce, duša

θυσία, ας, ἡ

θύω

θώραξ, ακος, ὁ

žrtva

žrtvovati

oklop

I

ἰατρός, οῦ, ὁ

liječnik

ἴδιος 3

vlastit

ίερεύς, έως, ὁ

svećenik

ίερός 3

svet

ἴημι

slati

ἴκανω/ἴκω

dolaziti

ἴκετεύω

biti pribjegar

ἴκετις, ιδος, ἡ /

pribjegar

ἴκέτης, ου, ὁ

da (namjerni veznik)

ἴνα

konjanik, vitez

ἴππιος, ου, ὁ

konj

ἴσος 3

jednak, isti

ἴστημι

staviti

ἴστορία, ας, ἡ

ispitivanje, povijest

ἴστορέω

ispitivati, istraživati

ἴχθυς, ψος, ὁ

riba

K

καθαίρω

čistiti, prati

κάθαρσις, εως, ἡ

katarza, pročišćenje

κάθημαι /

καθίζομαι /

sjediti

καθέζομαι /

καί	i, pa	κέρας, ως, τό	rog; krilo vojske
καιρός, οῦ, ὁ	prava, mjera, zgodan čas	κεφαλή, ἥς, ἡ	glava
καίω	paliti	κῆρ, κῆρος, τό	srce
κακός 3	zao	κήρυξ, υκος, ό	glasnik
κάλαμος, ου, ὁ	trska	κηρύττω	javljati, biti glasnik
καλέω	zvati	κιθάρα, ας, ἡ	kitara, žičani instrument
κάλλος, ους, τό	ljepota	κιθαρώδος, οῦ, ὁ	kitarač, pjevač uz kitaru
καλός 3	lijep	κίνδυνος, ου, ὁ	opasnost
καλύπτω	sakrivati	κινδυνεύω	izlagati se opasnosti
κάματος, ου, ὁ	umor, muka	κινέω	pokretati; micati
κάμηλος, ου, ό/ἡ	deva	κίω	ići
κάμνω	mučiti se	κλαίω	plakati
κάμπτω	savijati	κλεινός 3	slavan
καρδία, ας, ἡ	srce	κλέος, ους, τό	slava
καρπός, οῦ, ὁ	plod	κλέπτω	krasti
κάσις, κάσιος, ό/ἡ	brat, sestra	κνημίς, ἵδος, ἡ	nazuvak
κασίγνητος 3	bratski; supst. brat, sestra	κοινός 3	zajednički
κατά (+ gen.)	sa, dolje, niz ; (+ ak.) kroz, prema, duž	κοιμάω	uspavati
καταβαίνω	silaziti	κόμη, ἥς, ἡ	kosa
κατάβασις, εως, ἡ	silazak	κόπτω	udarati, tući, posjeći, ubiti
κατάλογος, ου, ὁ	popis, imenik	κόραξ, ακος, ό	gavran
κατάσκοπος, ου, ὁ	uhoda	κόρυνς, υθος, ἡ	kaciga s perjanicom
κέαρ, κέαρος, τό/	srce	κορυθαίολος 2	sjajnošljemac (Hektor)
κῆρ, κῆρος, τό		κοσμέω	ukrasiti, urediti
κεῖμαι	ležati	κόσμος, ου, ό	raspored, red, nakit
κελεύω	zapovijedati	κράνος, ους, τό	kaciga
κενός 3	prazan	κρατήρ, ἥρος, ό	vrč; kotlina, krater

κράτος, ους, τό	snaga	λέων, οντος, ό	lav
κρίνω	(pro)suditi	λιμήν, ένος, ό	luka
κριτής, οῦ, ό	sudac	λίσσομαι	moliti
κρύπτω	sakrivati	λόγος, ου, ό	riječ, govor
κτάομαι	stjecati	λοιψός, οῦ, ό	kuga
κτείνω	ubijati	λόγχη, ης, ή	koplje
κτῆμα, ατος, τό	imetak; pl. blago	λοχαγός, οῦ, ό	lohab – četovođa
κύκλος, ου, ό	krug	λούω	prati se, kupati se
κύριος, ου, ό	gospodar, gospodin	λύκος, ου, ό	vuk
κύων, κυνός, ό/ή	pas	λυπέω	žalostiti; (med.) tugovati
κώμη, ης, ή	selo	λύπη, ης, ή	tuga
κωμωδία, ας, ή	komedija, vesela igra	λυπήρος 3 / λυπρός 3	tužan; žalostan, jadan, bijedan
		λύω	odriješiti, oslobođiti

Λ

λαβύρινθος, ου, ό	labirint
λαγχάνω	(ždrijebom) dobiti
λαμβάνω	uzimati, primati
λαμπάς, ἀδος, ή	baklja, luč, zublja; svjetlost
λαμπρός 3	sjajan
λάμπω	sjati
λανθάνω	biti sakriven
λαός, οῦ, ό	narod
λέγω	govoriti, pričati
λειμών, ἄνος, ό	livada
λείπω	ostavljati
λευκός 3	bijel
λευκώλενος 2	bjeloruka

Μ

μάθημα, ατος, τό	nauk, znanje, učenje
μαθητής, οῦ, ό	učenik
μαίνομαι	ludovati, bjesniti
μακρός 3	dug
μάλα	vrlo, veoma, rado
μάλιστα	najviše, osobito
μᾶλλον	više, jače, radije
μανθάνω	učiti
μάντις, εως, ό	vrač
μάρτυς, υρος, ό/ή	svjedok
μάχαιρα, ας, ή	mač
μάχη, ης, ή	bitka

μάχομαι	boriti se	μόνος 3	jedini, sam
μέγαρον, ου, τό	dvorana, soba; pl. odaje; svetište (dio hrama)	μοῖρα, ας, ἡ	sudbina; dio
μέγας, μεγάλη,	velik	μορφή, ης, ἡ	oblik
μέγχα	miješati	μοχθέω	mučiti se
μείγνυμι	pčela	μόχθος, ον, ό	muka
μέλιττα, ης, ἡ	lirska pjesma	μυθέομαι	pripovijedati
μέλος, ους τό	a, pak, zaista	μῦθος, ου, ό	priča
μέν	ostajati, čekati		
μένω	srednji		
μέσος 3			
μετά (+ gen.) = s, sa; (+ dat.) = među; (+ ak.) = poslije, iza			
μέτρον, ου, τό	mjera	ναίω	stanovati
μέτωπον, ου, τό	čelo	ναυμαχέω	boriti se na moru
μή	ne, da ne	ναυμαχία, ας, ἡ	pomorska bitka
μῆνις, ιος, ἡ	srdžba	ναῦς, νεώς, ἡ	lađa
μήτηρ, τρός, ἡ	majka	ναύτης, ου, ό	mornar
μηχανάω	izmišljati, mudrovati	νεανίας, ου, ό	mladić
μηχανή, ης, ἡ /	izum, stroj	νεκρός 3	mrtav
μηχάνημα, ατος, τό		νέμω	dijeliti
μικρός 3	malen	νέος 3	mlad, nov
μιμνήσκω	podsjećati	νέω	plivati
μιμνήσκομαι	sjećati se	νεφέλη, ης, ἡ	oblak
μισέω	mrziti	νέω	plivati
μνήμη, ης, ἡ	pamćenje, spomen, sjećanje	νῆσος, ου, ἡ	otok
		νικάω	pobjeđivati
		νίκη, ης, ἡ	pobjeda
		νοέω	misliti

N

νομίζω	smatrati, običavati	οἶχομαι	otići, otpovljati
νόμος, ου, ό	zakon	οἶω, οἴομαι	misliti
νόσος, ου, ή	bolest	οἰωνός, οῦ, ό	ptica (grabežljivica – jastreb, orao)
νόστος, ου, ό	povratak		
νοῦς, νοῦ, ό	pamet; mišljenje	ὅλεθρος, ου, ό	propast
νῦν	sada	ὁλίγος 3	malen
νύξ, νυκτός, ή	noć	ὅλλυμι	upropaštavati, kvariti
		ὅλος 3	čitav
		όμοιος 3	jednak
Ξ		όμολογέω	slagati se
ξενία, ας, ή	gostoljublje, gostoprivstvo	ὄνειρος, ου, ό/	san
ξένος 3	tuđ, stran; supst. stranac, gost	ὄνειρον, τό ὄνομα, ατος, τό	ime
ξίφος, ους, τό	mač	όνομάζω	nazivati
		όνομαστός 3	znamenit
		όπλιζω	naoružavati
O			
օδε, ᾔδε, τόδε	ovaj, ova, ovo	όπλιτης, ου, ό	hoplit – teško naoružani pješak
օδός, οῦ, ή	put	όπλον, ου, τό	oružje
օδούς, όντος, ό	zub	όράω	gledati
օīδα	znati	όρθος 3	uspravan
օīδάω	nabujati, nateknuti	όρθω	uspravlјati
օīκεῖος 3	kućni, domaći	όρμάω	kretati, tjerati
օīκέτης, ου, ό	ukućanin, rob	όρνις, ιθος, ό/ή	ptica
օīκέω	stanovati	όρος, ους, τό	brdo, planina
օīκία, ας, ή	kuća	όρχήστρα, ας, ή	plesište
օīκος, ου, ό	kuća	ός, ή, ő	koji, koja, koje
օīνος, ου, ό	vino	όσιος 3	svet
օīς, οιός, ό/ή	ovca	όσος 3	kolik

όστοῦν, οῦ, τό ὅτε	kost kad	πάροδος, ου, ἥ	parod, ulazna pjesma kora u tragediji
ὅτι	da	πᾶς, πᾶσα, πᾶν	sav, svaki
οὐ (οὐκ, οὐχ/ί/)	ne	πάσχω	trpjeti
οὐδείς, -μία, -έν	nijedan	πατήρ, πατρός, ὁ	otac
οὐρανός, οῦ, ὁ	nebo	πατρίς, ἴδος, ἥ	domovina
οὖς, ὡτός, τό	uhu	παύω	prestati
οὗτος, αὕτη, τοῦτο	taj, ta, to	πεδίον, ίου, τό	ravnica
όφθαλμός, οῦ, ὁ	oko	πείθω	nagovarati, uvjeravati; med. slušati, pokoravati se
ὄψις, εως, ἥ	gledanje, vid, oko	πέμπω	slati
Π			
παιδαγωγός, ου, ὁ	pedagog, odgojitelj, rob koji je odvodio dječake u školu	περὶ (+ gen), (+ dat)	oko, o
παιδεία, ας, ἥ	odgoj	πέρθω	razarati
παιδεύω	odgajati	πέτρα, ας, ἥ	stijena
παῖς, παιδός, ὁ/ἡ	dijete, dječak, djevojčica	πηδάω	skakati
παίζω	igrati se	πήδημα, τος, τό	skok
παλαιός 3	star	πικρός 3	gorak
πάνδημος 2	javni, opći, narodni	πίνω	piti
παρά (+ dat.),(+ ak.)	uz, pokraj	πίπτω	padati; poginuti
παρασάγγης, ου, ὁ	perzijska milja – 5,5 km	πιστεύω	vjerovati
παρασκευάζω	pripremati	πίστις, εως, ἥ	vjera
πάρειμι	biti prisutan	πλάζω	lutati
παρέχω	pružati, dati	πλέω	ploviti
παρελαύνω	prevaliti	πλοιόν, ου, τό	splav, brod
παρθένος, ου, ἥ	djevica, djevojka	πλούτις, ου	obogatiti
		πνέω	bogatstvo
		ποδάρκης 2	puhati
			brzonogi

πόδας ὡκύς	brzonođi	πτερόν, οῦ, τό	pero, krilo
ποιέω	činiti	πῦρ, πυρός, τό	vatra
ποιητής, οῦ, ὁ	pjesnik	πύργος, ου, ό	kula
ποικίλος 3	šaren		
πολεμέω	ratovati		
πολέμιος, ου, ὁ	neprijatelj		
πόλεμος, ου, ὁ	rat		
πόλις, εως, ἥ	grad, država		
πολίτης, ου, ὁ	građanin		
πολλάκις	često		
πολυμήχανος 2	domišljat		
πολύτροπος 2	lukav, okretan/vješt/ sposoban		
πολύς, πολλή,	mnogi		
πολύ		ρόδον, ου, τό	ruža
πολυφρων, ονος, ὁ	mudar, vrlo razborit		
πορεύομαι	putovati		
ποταμός, οῦ, ὁ	rijeka		
πότνια, ας, ἥ	štovana, časna; gospodarica		
πούς, ποδός, ὁ	noga		
πρᾶγμα, ατος, τό	djelo, posao		
πράττω	činiti, raditi		
πρεσβύς, εῖα, ὑ	star		
προδότης, ου, ὁ	izdajnik		
πρόλογος, ου, ὁ	prolog, uvodni dio tragedije		
πρός (+ dat.)	kod; (+ ak.) prema		
πρώτος 3	prvi		
P			
όρεω			teči
όρηταρ, ορος, ὁ			govornik
όριζα, ης, ἥ			korijen
όριτω			bacati
όρις, όριος, ἥ			nos, rilo
όροδοδάκτυλος 2			ružoprst, epitet za Zoru (Ἡώς)
όρόδον, ου, τό			
όρμη, ης, ἥ			snaga
S			
σατράπης, ου, ὁ			satrap
σαφής 2			jasan
σῆμα, τος, τό			znak
σημαίνω			označiti, objasniti
σιγάω			šutjeti
σκεδάννυμι			raspršiti
σκευή, ης, ἥ			odijelo, nošnja
σκηνή, ης, ἥ			šator
σκῆπτρον, ου, τό			žezlo
σκοπέω			promatrati, gledati
σός 3			tvoj

σοφία, ας, ἡ	mudrost	σύν (+ dat)	s, sa
σοφός 3	mudar; supst. mudrac	σφαῖρα, ας, ἡ	kugla, lopta
σπείρω	sijati	σχῆμα, τος, τό	oblik
σταθμός, οῦ, ὁ	stanica, postaja	σχολή, ἡς, ἡ	mir, dokolica, škola
στάσιμον, ου, τό	stazim, stajaća pjesma kora u tragediji	σώζω	spašavati
στέλλω	slati	σῶμα, ατος, τό	tijelo
στέμμα, τος, τό	povez	σωτήρ, ἥρος, ὁ	spasitelj
στέργω	voljeti, ljubiti	σωτηρία, ας, ἡ	spas
στέφανος, ου, ὁ	vijenac	σώφρων 2	mudar, razborit
στέφω	ovjenčati		
στῆθος, ους, τό	prsa	τάλας, τάλαινα,	jadan
στήλη, ης, ἡ	stup, spomen – stup (nadgrobni)	τάλαν	red, bojni red
στόμα, ατος, τό	usta	τάττω	redati
στρατόπεδον, ου,	vojni tabor	ταῦρος, ου, ὁ	bik
τό		τάφος, ου, ὁ / ταφή,	grob
στρατός, οῦ, ὁ	vojska	ῆς, ἡ	
στρατεύω	ratovati	ταχύς, εῖα, ύ	brz
στρατηγέω	biti vojskovođa	τε	i
στρατηγός, οῦ, ὁ	vojskovođa	τεῖχος, ους, τό	zid(ine)
στρατιά, ἀς, ἡ	vojska	τέκνον, ου, τό	dijete
στρατιώτης, ου, ὁ	vojnik	τελευτάω	završavati
στράτευμα, ατος,	vojska	τελευτή, ἡς, ἡ	završetak, kraj
τό		τέμνω	rezati
στρέφω	okretati	τέρπω	veselim
σύ	ti	τέττιξ, ιγος, ὁ	cvrčak
συμμαχία, ας, ἡ	savezništvo	τέχνη, ης, ἡ	umjetnost, vještina
σύμμαχος, ου, ὁ	saveznik, suborac	τίθημι	stavljati

τίκτω	rađati	ύμέτερος, 3	vaš
τιμάω	častiti	ύπαρχος, ου, ὁ	hiparh – namjesnik, upravitelj
τιμή, ἥς, ἡ	čast, cijena		
τίς, τί	tko?, što?	ύπέρ (+ gen.)	za, preko, iznad; (+ ak.) preko
τὶς, τὶ	netko, nešto		san
τολμάω	usuditi se; podnositи, trpjeti	ύπνος, ου, ὁ ύπό (+ gen.)	od, ispod, radi; (+ dat.) pod
τομή, ἥς, ἡ	rezanje, rez; odsjećeni dio		
τοξεύω	gađati lukom		
τόξον, ου, τό	pl. luk i strjelice; strjeljačka vještina		
τόπος, ου, ὁ	mjesto, prilika		
τράγος, ου, ὁ	jarac		
τραγῳδία, ας, ἡ	tragedija, ozbiljna drama		
τρέφω	hraniti	φθονέω	zavidjeti
τρέχω	trčati	φθόνος, ου, ὁ	zavist
τυγχάνω	postići; dogoditi se	φέρω	nositi, podnositи
τύπτω	udarati	φεύγω	bježati
τυφλός 3	slijep	φημί	govoriti
τύχη, ης, ἡ	događaj, sudbina, sreća	φιλέω	voljeti
Φ			
νέβριζω	obijestan biti	φιλία, ας, ἡ	prijateljstvo
νέβρις, εως, ἡ	obijest	φιλοσοφία, ας, ἡ	drag, mio; supst. prijatelj
νῦδωρ, νῦδατος, τό	voda	φιλόσοφος, ου, ὁ	filozof, mudrac
νίος, ου, ὁ	sin	φοβερός 3	strašan
νύλη, ης, ἡ	šuma	φοβέω	plašiti
νύμνος, ου, ὁ	himna, hvalospjev	φόβος, ου, ὁ	strah
νύμεις	vi	φοῖβος 3	sjajan
		φοῖνιξ, ικος, ὁ/ἡ	grimizan; grimizna boja
		φονεύς, ἔως, ὁ	ubojica

φονεύω	ubiti	χθών, χθονός, ἡ	zemlja
φρήν, φρενός, ἡ	srce, duša, um, razum; mišljenje	χιτών, ωνος, ὁ	hiton – haljina bez rukava; oklop
φρονέω	misliti	χορεύω	plesati
φυγή, ἥς, ἡ	bijeg	χορηγός, ου, ὁ	horeg, vođa kora
φυλάττω	čuvati	χορός, οῦ	colo, ples, kor
φύλαξ, κός, ὁ	čuvar	χράσμαι	upotrebljavati, trebatи
φυλακή, ἥς, ἡ	straža	χρή	treba
φύλλον, ου, τό	list	χρῆμα, ατος, τό	stvar; pl. imutak, novac
φύσις, εως, ἡ	priroda	χρήσιμος 3 i 2/	koristan
φυτεύω	saditi	χρηστός, 3	
φυτόν, ου, τό	biljka	χρίω	mazati
φύω	roditи	χρόνος, ου, ὁ	vrijeme
φωνέω	govoriti	χρυσοῦς, ἥ, οῦν	zlatan
φωνή, ἥς, ἡ	glas	χρυσός, οῦ, ὁ	zlato
φῶς, φωτός, τό	svjetlost	χρῶμα, τος, τό	boja
X			
χαίρω	radovati se, pozdravljati	χρώα, ας, ἡ	prostor, mjesto, zemlja
χαλεπός 3	težak	χωρέω	maknuti se, ići naprijed
χαλκοῦς, ἥ, οῦν	mjeden	χωρος, ου, ὁ	mjesto, zemlja, kraj
χαλκοχυστής,	oklopnik		
οῦ, ὁ			
χάρις, ιτος, ἡ	ljubav, milost		
χειμών, ωνος, ὁ/	zima		
χειμα, τος, τό			
χείρ, χειρός, ἡ	ruka		
χέω	lijevati		
Ψ			
		ψευδής 2	lažan
		ψεῦδος, ους, τό	laž
		ψεύδω	varati; med. lagati
		ψηφίζομαι	glasovati
		ψήφισμα, τος τό	zaključak
		ψῆφος, ου, ἡ	kamenčić za glasovanje

ψιλός 3
ψυχή, ης, ἡ

ćelav
duša

Ω

ῳδή, ης, ἡ	pjesma
ῳκύς, εῖα, ύ	brz
ῳλένη, ης, ἡ	lakat
ῳμος, ου, ό	pleća, rame
ὦρα, ας, ἡ	doba
ἄς	kako, kao, jer, kad
Ὦψ, ὠπός	oko, vid, lice (kod Homera)

9.1.1. Imena

A

Ἀγαμέμνων, ονος, ὁ	Agamemnon, mikenski kralj, vođa Grka pod Trojom
Ἀθηνᾶ, ἄς, ἡ	Atena, božica
Ἀθῆναι, ὧν, αἱ	Atena, grad u Atici
Ἀθηναῖος, 3	ateniski; supst. Atenjanin
Αἴας, αντος, ὁ	Ajant
Ἄιδης, ου, ὁ	Had, bog podzemlja; personifikacija za podzemni svijet
Ἄιγεύς, ἔως, ὁ	Egej, atenski kralj, otac Tezejev; po njemu nazvano Egejsko more
Ἄϊγισθος, ου, ὁ	Egist, Agamemnonov bratić, s Klitemnestrom ubio Agamemnona
Ἄϊγυπτος, ου, ἡ	Egipat, zemlja na Nilu
Ἄισχύλος, ου, ὁ	Eshil, grčki tragičar
Ἀκαδήμεια, ας, ἡ	Akademija, Platonova škola
Ἀλέξανδρος, ου, ὁ	Aleksandar (Veliki); drugo ime za Parisa

Ἀλκαῖος, οὐ, ὁ	Alkej, lirski pjesnik
Ἀνδρομάχη, ης, ἡ	Andromaha, Hektorova žena
Ἀντιγόνη, ης, ἡ	Antigona, Edipova i Jokastina kći
Ἄπόλλων, ωνος, ὁ	Apolon, sin Zeusa i Lete, bog proricanja
Ἀργοναῦται, ὄν, οἱ	Argonauti
Ἄργος, ους, τό	Arg, grad u Argolidi
Ἄρης, εως, ὁ	Ares, bog rata
Ἄριαδνη, ης, ἡ	Arijadna, kretska kraljevna; Minosova kći; pomogla Jazonu ući u labirint
Ἄριων, ονος, ὁ	Arion, slavni pjesnik s Lezba
Ἄριστοτέλης, ους, ὁ	Aristotel, grčki filozof
Ἄρταξέρξης, ου, ὁ	Artakserkso, Kserksov brat
Ἄρτεμις, ιδος, ἡ	Artemida, božica lova
Ἄστυάναξ, ακτος, ὁ	Astijanakt, sin Hektora i Andromuhe
Ἄσκληπιός, οῦ, ὁ	Asklepije, bog liječništva
Ἄτρειδης, ου, ὁ	Atrejević, Agamemnon i Menelaj
Ἄττική, ἡς, ἡ	Atika, pokrajina u Grčkoj (Atena gl. grad)
Ἄφροδίτη, ης, ἡ	Afrođita, božica ljubavi i ljepote, Apolonova sestra
Ἄχαιοί, ὄν, οἱ	Ahejci, Grci
Ἄχιλλεύς, ἔως, ὁ	Ahilej, sin Peleja i Tetide, vođa Mirmidonaca, najveći grčki junak

B

Βάκχος, ου, ὁ	Bakho, epitet Dionizov
Βοιωτία, ας, ἡ	Beotija, pokrajina u sjeverozapadnoj Grčkoj

Δ

Δαναΐδες, Ἰδων, αἱ
 Δαναοί, Ἰν, οἱ
 Δαίδαλος, οὐ, ὁ
 Δαρεῖος, οὐ, ὁ
 Δελφοί, Ἰν, οἱ
 Δῆλος, οὐ, ἡ
 Δημήτηρ, Δήμητρος, ἡ
 Δημοσθένης, ους, ὁ
 Διομήδης, ους, ὁ
 Διόνυσος (Διώνυσος), οὐ, ὁ
 Διονύσια, Ἰν, τά

Danaide, Danajeve kćeri
 Danajci, Grci
 Dedal, atenski arhitekt, graditelj poznatoga labirinta na Kreti
 Darije, perzijski kralj
 Delfi, Apolonovo proročište u pokrajini Fokidi
 Del, kikladski otok u Egejskome moru; rodno mjesto Apolona i Artemide
 Demetra, zaštitnica žita, Perzefonina majka
 Demosten, grčki govornik
 Diomed, junak pod Trojom
 Dioniz, sin Zeusa i Semele, bog vinove loze; zaštitnik tragedije
 Dionizije, svetkovine u čast Dioniza

Ε

Έκαβη, ης, ἡ
 Έκτωρ, ορος, ὁ
 Έλλας, ἀδος, ἡ
 Έλλην, ηνος, ὁ
 Έλληνικός 3
 Έλένη, ης, ἡ
 Έπιδαυρος, ου, ἡ
 Έπιμηθεύς, ἔως, ὁ
 Έρις, ιδος, ἡ
 Έρμης, ου, ὁ
 Έρως, ωτος, ὁ
 Έφιάλτης, ου, ὁ
 Εύριδίκη, ης, ἡ

Hekaba, Prijamova supruga, trojanska kraljica
 Hektor, sin Prijama i Hekabe, najveći trojanski junak
 Grčka
 Grk
 grčki
 Helena, kći Zeusa i Lede, žena Menelajeva
 Epidaur, grad u Argolidi sa znamenitim kazalištem
 Epimetej, Prometejev brat
 Erida, božica srdžbe
 Hermo, sin Zeusa i Maje, glasnik bogova
 Eros, bog ljubavi
 Efijalt, izdajica grčke vojske u bitci kod Termopila
 Euridika, Orfejeva žena

Εὐριπίδης, ου, ό
Εὐρύκλεια, ας, ἡ
Εὐρώπη, ης, ἡ

Euripid, grčki tragičar
Eurikleja, ključarica u Odisejevoj kući
Europa, kći Feniksova; djevojka koju je Zeus oteo i odnio na Kretu

Z
Ζεύς, Διός, ό

Zeus, vrhovni grčki bog

H
Ηλέκτρα, ας, ἡ
Ἡλιος, ίου, ό
Ἡρα, ας, ἡ
Ἡρακλῆς, κλέους, ό
Ἡρόδοτος, ου, ό
Ἡφαιστος, ου, ό
Ἡχώ, οῦς, ἡ

Elektra, kći Agamemnona i Klitemnestre
Helije, kralj Sunca
Hera, Zeusova sestra i supruga
Heraklo, najveći grčki junak, sin Zeusa i Alkmene
Herodot, grčki povjesničar (rodom iz Halikarnasa)
Hefest, sin Zeusa i Here, kovač i oružar bogova
Jeka (personificirana boginja jeke)

Θ
Θεμιστοκλῆς, έους, ό
Θῆβαι, ᾱν, αί
Θησεύς, έως, ό
Θουκυδίδης, ου, ό
Θράκη, ης, ἡ/Θράκιος 3
Φιλοκτήτης, ου, ό

Temistoklo, atenski vojskovođa
Teba, grad u Beotiji
Tezej, atenski kralj
Tukidid, grčki povjesničar
Trakija, pokrajina u sjevernoj Grčkoj/Trački
Filoktet, glasoviti strijelac iz Trojanskoga rata; posjedovao Heraklov luk i strijele

I
Ιάσων, ονος, ό
Ιησοῦς, οῦ, ό

Jazon, vođa Argonauta
Isus

Ιθάκη, ης, ἥ
Ιλιον, ίου, τό
Ιππόλυτος, ου, ο
Ισμήνη, ης, ἥ
Ισσα, ης, ἥ
Ιφιγένεια, ας, ἥ

Itaka, otok u Jonskome moru, Odisejeva domovina
Ilij, Troja
Hipolit, sin Tezejev, Fedrin posinak
Ismena, sestra Antigonina
Vis
Ifigenija, kći Agamemnona i Klitemnestre

K

Καλυψώ, οῦς, ἥ
Κάλχας, ἀντος, ό
Κίρκη, ης, ἥ
Κλυταιμνήστρα, ας, ἥ
Κρέων, οντος, ό
Κρήτη, ης, ἥ
Κύκλωψ, ωπος, ό
Κῦρος, ου, ό

Kalipsa, kći Atlantova, nimfa, živjela na otoku Ogigiji
Kalhant, vrač
Kirka, kći Helija i Perse, nimfa, čarobnica s otoka Eje
Klitemnestra, Agamemnonova žena
Kreont, kralj Tebe nakon Lajeve smrti
Kreta, otok u Egejskome moru
Kiklop
Kir, perzijski vladar

Λ

Λάιος, ίου, ό
Λέσβος, ου, ἥ
Λεωνίδας, ου, ό
Λητώ, οῦς, ἥ

Laj, tebanski kralj, Edipov otac
Lezb, otok u Egejskome moru, rodno mjesto Sapfe
Leonida, spartanski zapovjednik u Termopilskoj bitci
Leta, majka Apolona i Artemide

M

Μήδεια, ας, ἥ
Μῆδος, ου, ό
Μίμνερμος, ου, ό
Μούσα, ης, ἥ
Μυκῆναι, ων, αί

Medeja, Jazonova žena
Međanin (Perzijanac)
Mimnermo, elegijski pjesnik
Muza
Mikena, grad u Argolidi, Agamemnonova prijestolnica

N

Νάξος, ου, ἡ

Naks, kikladski otok u Egejskome moru; mjesto odakle je Dioniz oteo Arijadnu

Ναυσικάα, ας, ἡ

Nausikaja, feaćka princeza

Νέστωρ, ορος, ὁ

Nestor, najstariji i najmudriji junak u Trojanskome ratu

Νίκη, ης, ἡ

Nika, pridjevak Atene

E

Ξενοφῶν, ᾧντος, ὁ

Ksenofont, grčki povjesničar

Ξέρξης, ου, ὁ

Kserkso, sin Darijev; kralj Perzije

O

Οδυσσεύς, ἔως, ὁ

Odisej, sin Laertov, kralj Itake

Οἰδίπους, ποδος, ὁ

Edip, sin Laja i Jokaste, mitski junak

Ολυμπος, ου, ὁ

Olimp, planina u Tesaliji, mitsko sjedište bogova

Ολυμπία, ας, ἡ

Olimpija, grad u Elidi; Zeusovo svetište

Ομηρος, ου, ὁ

Homer, grčki pjesnik

Ορέστης, ου, ὁ

Orest, sin Agamemnona i Klitemnestre

P

Παλλάς, ἄδος, ἡ

Palada (Atena)

Πάρις, ιδος/ιος, ὁ

Paris, trojanski kraljević

Παρνασσός, οῦ, ὁ

Parnas, planina u Fokidi (prebivalište Muza)

Πάρος, ου, ἡ

Par, kikladski otok u Egejskome moru

Παρύσατις, ιδος, ἡ

Parisatida, žena Darija, perzijskoga kralja

Πάτροκλος, ου, ὁ

Patroklo, Ahilejev vjerni prijatelj

Περικλῆς, ἔους, ὁ

Periklo, atenski državnik

Πηληιάδης, ου, ὁ

Pelejević, Ahilejev nadimak

Πηνελόπη, ης, ἥ

Πίνδαρος, ου, ὁ

Πλάτων, ανος, ὁ

Πολύφημος, ου, ὁ

Πολυνείκης, ου, ὁ

Ποσειδῶν, ὀνος, ὁ

Πρίαμος, ου, ὁ

Προμηθεύς, ἔως, ὁ

Πρωταγόρας, ου, ὁ

Penelopa, Odisejeva vjerna supruga

Pindar, lirski pjesnik

Platon, grčki filozof

Polifem, Kiklop

Polinik, Antigonin brat

Posejdon, bog mora

Prijam, trojanski kralj

Prometej

Protagora, grčki sofist

P

Ρόδος, ου, ἥ

Τρώμη, ης, ἥ

Rod, otok u Egejskome moru

Rim, grad u Italiji

Σ

Σάμος, ου, ἥ

Σαπφώ, οῦς, ἥ

Σοφοκλῆς, ἔους, ὁ

Σπάρτη, ης, ἥ

Sam, otok u Egejskome moru

Sapfo, lirska pjesnikinja s Lezba

Sofoklo, grčki tragičar

Sparta, pokrajina i istoimeni grad u Lakedemonu; prijestolnica Menelajeva

Συκελία, ας, ἥ

Σωκράτης, ους, ὁ

Sicilija

Sokrat

T

Τειρεσίας, ου, ό
 Τηλέμαχος, ου, ό
 Τισσαφέρνης, ου, ό
 Τροία, ας, ἡ
 Τρῶες, Τρώων, οί
 Τυρταῖος, ου, ό

Tiresija, tebanski vrač
 Telemah, sin Odiseja i Penelope
 Tisaferno, perzijski satrap
 Troja
 Trojanci
 Tirtej, elegijski pjesnik

Φ

Φάρος, ου, ἡ
 Φοῖβος, ου, ό

Hvar, kolonija Grka s otoka Para
 Feb (Apolon)

X

Χριστός, οῦ, ό

Krist, Pomazanik

9.2. TABLICE GLAGOLA

9.2.1. Glagoli prema završnome glasu osnove (*verba vocalia, verba muta i verba liquida*)

PREZENT	ZNAĆENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
θηράω	loviti	θηρα-	θηράσω	ἐθήρασα
τιμάω	častiti	τιμα-	τιμήσω	ἐτίμησα
ποιέω	činiti	ποιε-	ποιήσω	ἐποίησα
δουλόω	zarobljavati	δουλο-	δουλώσω	ἐδούλωσα
καλέω	zvati	καλε-/κλη-	καλῶ	ἐκάλεσα
κελεύω	zapovijedati	κελευ-	κελεύσω	ἐκέλευσα
ἀκούω	čuti	ἀκου-	ἀκούσομαι	ἥκουσα
ἄγω	voditi	ἀγ-	ἄξω	ἥγαγον
φεύγω	bježati	φυγ-	φεύξομαι	ἔφυγον
ἀρχω	vladati	ἀρχ-	ἀρξω	ἥρξα
πράττω	raditi, činiti	πραγ-	πράξω	ἐπραξα
τάττω	redati	ταγ-	τάξω	ἐταξα
πέμπω	slati	πεμπ-	πέμψω	ἐπεμψα
γράφω	pisati	γραφ-	γράψω	ἐγραψα
βλάπτω	škoditi	βλαβ-	βλάψω	ἐβλαψα
θάπτω	pokapati	ταφ-	θάψω	ἐθαψα
κόπτω	udarati	κοπ-	κόψω	ἐκοψα
ρίπτω	bacati	ριπ-	ρίψω	ἐρριψα
κλέπτω	krasti	κλεπ-	κλέψω	ἐκλεψα
τρέφω	hraniti	τρεφ-	θρέψω	ἐθρεψα
πείθω πείθομαι	nagovarati, slušati	πιθ-	πείσω πείσομαι	ἐπεισα
ψεύδω ψεύδομαι	varati lagati	ψευδ-	ψεύσω ψεύσομαι	ἐψευσα ἐψευσάμην

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
	τεθήρακα	τεθήραμαι	έθηράθην	θηρατός
	τετίμηκα	τετίμημαι	έτιμήθην	τιμητός
	πεποίηκα	πεποίημαι	έποιηθην	ποιητός
	δεδούλωκα	δεδούλωμαι	έδουλώθην	δουλωτός
	κέκληκα	κέκλημαι	έκλήθην	κλητός
	κεκέλευκα	κεκέλευσμαι	έκελεύσθην	κελευστός
	ἀκήκοα	(ῆκουσμαι)	(ήκουύσθην)	ἀκουστός
	ῆχα	ῆγμαι	ῆχθην	ἀκτός
	πέφευγα			
	ῆρχα	ῆργμαι	ῆρχθην	ἀρκτός
	πέπραγα	πέπραγμαι	έπραχθην	πρακτός
	τέταχα	τέταγμαι	έτάχθην	τακτός
	πέπομφα	πέπεμμαι	έπέμφθην	πεμπτός
	γέγραφα	γέγραμμαι	έγραφην	γραπτός
	βέβλαφα	βέβλαμμαι	έβλάβην	βλαπτός
	(τέταφα)	τέθαμμαι	έτάφην	θαπτός
	κέκοφα	κέκομμαι	έκόπην	κοπτός
	ἔρριφα	ἔρριμαι	έρριφθην	ρίπτός
	κέκλοφα	κέκλεμμαι	έκλάπην	κλεπτός
	τέτροφα	τέθραμμαι	έτράφην	θρεπτός
	πέπεικα πέποιθα	πέπεισμαι	έπείσθην	πειστός
	ἔψευκα	ἔψευσμαι	έψεύσθην	ψευστός

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST	
γυμνάζω	vježbati	γυμναδ-	γυμνάσω	έγύμνασα	
σώζω	spašavati	σωδ-, σω-	σώσω	ξσωσα	
καθαίρω	čistiti	καθαρ-	καθαρῶ	ἐκάθηρα	
φαίνω φαίνομαι	pokazivati pokazivati se	φαν-	φανῶ φανοῦμαι	ἔφηνα	
ἀγγέλλω	javljati	ἀγγελ-	ἀγγελῶ	ῆγγειλα	
στέλλω	slati	στελ-	στελῶ	ἔστειλα	
σπείρω	sijati	σπερ-	σπερῶ	ἔσπειρα	
διαφθείρω	kvariti	δια-φθερ-	διαφθερῶ	διέφθειρα	
ἀποκτείνω	ubijati	ἀπο-κτεν-	ἀποκτενῶ	ἀπέκτεινα	
ἐγείρω	buditi	ἐγερ-	ἐγερῶ	ῆγειρα	
κρίνω	suditi	κριν-	κρινῶ	ἔκρινα	
βάλλω	bacati	βαλ-/ βλη-	βαλῶ	ἔβαλον	

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
	γεγύμνακα	γεγύμνασμαι	έγυμνάσθην	γυμναστός
	σέσωκα	σέσωσμαι	έσώθην	ἄ-σωτος
	κεκάθαρκα	κεκάθαρμαι	έκαθάρθην	καθαρτός
	πέφαγκα πέφηνα	πέφασμαι	έφάνθην έφάνην	ἄ-φαντος
	ήγγελκα	ήγγελμαι	ήγγέλθην	ἀγγελτός
	έσταλκα	έσταλμαι	έστάλην	σταλτέον
	έσπαρκα	έσπαρμαι	έσπάρην	σπαρτός
	διέφθαρκα	διέφθαρμαι	διεφθάρην	ἀδιάφθαρτος
	ἀπέκτονα			
	έγρήγορα		ήγρέοθην	
	κέκρικα	κέκριμαι	έκριθην	κριτός
	βέβληκα	βέβλημαι	έβλήθην	βλητός

9.2.2. Glagoli na -μι

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
τίθημι	metati	τι-θε-	θήσω	ἔθηκα
διδωμι	dati	δι-δο-	δώσω	ἔδωκα
ἴημι	slati	í-ε-	ῆσω	ῆκα
ἴστημι	stavljati	í-στα-	στήσω στήσομαι	ἔστησα ἔστην
φημί	govoriti	φα-	φήσω	ἔφησα
δεύκνυμι	pokazivati	δεικ-	δείξω	ἔδειξα
κέραννυμι	miješati	κερα-/ κρα-	κερῶ, -ᾶς	ἐκέρασα
σβέννυμι σβέννυμαι	gasiti	σβεσ- σβη-	σβέσω σβήσομαι	ἔσβεσα ἔσβην
ζεύγνυμι	spajati	ζευγ-/ ζυγ-	ζεύξω	ἔζευξα
μείγνυμι	miješati	μειγ-/ μιγ-	μείξω	ἔμειξα
ἀπόλλυμι	upropaštavati	ἀλε-	ἀπολῶ	ἀπώλεσα
ἀπόλλυμαι	propadati		ἀπολοῦμαι	ἀπωλόμην

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
	τέθηκα		ἐτέθην	θετός
	δέδωκα	δέδομαι	ἐδόθην	δοτός
	εἶκα	εἴμαι	εἴθην	έτος
	ἔστηκα		ἐστάθην	
	δέδειχα	δέδειγμαι	ἐδείχθην	
		κέκραμαι	ἐκράθην	
	ἔσβηκα	ἔσβεσμαι	ἐσβέσθην	
		ἔζευγμαι	ἐζεύχθην (ἐζύγην)	
		μέμειγμαι	ἐμείχθην (ἐμιγην)	
	ἀπολώλεκα			
	ἀπόλωλα			

9.2.3. Glagoli s osobitom tvorbom oblika

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
ἀγορεύω	govoriti	ἀγορευ-/ἐπ-	ἐρῶ	εἶπον
αίρέω	uzimati	αἴρε-/έλ-	αἴρησω	εἴλον
άλισκομαι	bivati uhvaćen	άλω-	άλώσομαι	έάλων
άμαρτάνω	griješiti	άμαρτε-	άμαρτήσομαι	ήμαρτον
ἀναλίσκω	trošiti	ἀναλο-	ἀναλώσω	ἀνήλωσα
ἀποθνήσκω	umirati	θαν/θνη-	ἀποθανοῦμαι	ἀπέθανον
αὐξάνω	povećavati	αὔξε-	αὐξήσω	ηὔξησα
ἀφικνέομαι	odlaziti	ίκ-	ἀφίξομαι	ἀφικόμην
βαίνω	ići	βα/βη-	βήσομαι	ἔβην
βούλομαι	željeti	βουλε-	βουλήσομαι	
γηράσκω	starjeti	γηρα-	γηράσομαι	ἐγήρασα
γίγνομαι	postajati	γενε-	γενήσομαι	ἐγενόμην
γιγνώσκω	poznavati	γνω-	γνώσομαι	ἔγνων
δεῖ	treba	δεε-	δεήσει	ἐδέησε
δέομαι	trebatи, moliti	δεε-	δεήσομαι	
διδάσκω	poučavati	διδαχ-	διδάξω	ἐδίδαξα
δοκέω	misliti	δοκε-	δόξω	ἔδοξα
ἐλαύνω	goniti	ἐλαυ/ἐλα-	ἐλῶ	ἢλασα
ἐθέλω	željeti	ἐθελε-	ἐθελήσω	ἢθέλησα
ἐπομαι	slijediti	ἐπ-/σεπ-	ἐψομαι	ἐσπόμην
ἔρχομαι	ići	ἔρχ-/ἐλθ-	εῖμι	ἢλθον
ἐσθίω	jesti	ἐσθι-/ἐδ-/φαγ-	ἔδομαι	ἔφαγον
εύρίσκω	nalaziti	εύρε-	εύρησω	ηὔρον
ἔχω	imati	ἐχ-/σχ-	ἔξω / σχήσω	ἔσχον
ζάω / βιόω	živjeti	ζα-/ βιω-	βιώσομαι	ἔβίων

PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	NAPOMENA
ε̄ρηκα	ε̄ρημαι	ἐροήθην	VIII. raz.
ἥρηκα	ἥρημαι	ἥρεθην	VIII. raz
έάλωκα			VI. raz.
ήμαρτηκα	ήμαρτημαι	ήμαρτήθην	V. raz.
ἀνήλωκα	ἀνήλωμαι	ἀνηλώθην	VI. raz.
τέθνηκα			VI. raz.
ηύξηκα	ηύξημαι	ηύξήθην	V. raz.
	ἀφίγμαι		V. raz.
βέβηκα			V. raz.
	βεβούλημαι	ἐβουλήθην	VII. raz.
γεγήρακα			VI. raz.
γέγονα	(γεγένημαι)		VII. raz.
᜔γνωκα	᜔γνωσμαι	ἐγνώσθην	VI. raz.
δεδέηκε			VII. raz.
	δεδέημαι	ἐδεήθην	VII. raz.
δεδίδαχα	δεδίδαγμαι	ἐδιδάχθην	VI. raz.
	δέδοκται		VII. raz.
ἐλήλακα	ἐλήλαμαι	ἡλάθην	V. raz.
ἥθεληκα			VII. raz.
			VIII. raz.
ἐλήλυθα ἥκω			VIII. raz.
			VIII. raz.
ηύρηκα	ηύρημαι	ηύρεθην	VI. raz.
᜔σχηκα	᜔σχημαι		VIII. raz.
βεβίωκα			VIII. raz.

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
καθίζω καθίζομαι	sjediti	ἰδ-/έδ-/ή-	καθιῶ καθεδοῦμαι	ἐκάθισα ἐκαθεζόμην
λαμβάνω	uzimati	λαβ/ληβ-	λήψομαι	ἔλαβον
λανθάνω	biti skriven	λαθ/ληθ-	λήσω	ἔλαθον
λέγω	govoriti	λεγ-	λέξω	ἔλεξα
μανθάνω	učiti	μαθε-	μαθήσομαι	ἔμαθον
μάχομαι	boriti se	μαχε-	μαχοῦμαι	ἔμαχεσάμην
μέλει μοι	brine me	μελε-	μελήσει	ἔμέλησε
μέλλω	željeti	μελλε-	μελλήσω	ἔμέλλησα
μένω	ostajati	μενε-	μενῶ	ἔμεινα
μιμνήσκω	opominjati	μνη-	μνήσω	ἔμνησα
νέμω	dijeliti	νεμε-	νεμῶ	ἔνειμα
οἴομαι	misliti	οίε-	οἰήσομαι	
όράω	gledati	όρα-/όπ-/ἰδ-	ὄψομαι	εἶδον
όφείλω	koristiti	όφελ-	όφειλήσω	ἄφελον
παίω πλήττω	udarati	παι-/πληγ-/πλαγ-	παίσω πλήξω	ἔπαισα ἔπληξα
πάσχω	trpiti	πασχ-/παθ-	πείσομαι	ἔπαθον
πίνω	piti	πιν-/πι-/πο-	πίομαι	ἔπιον
πίπτω	padati	πετ-/πεσ-/πτω-	πεσοῦμαι	ἔπεσον
πυνθάνομαι	doznavati	πυθ/πευθ-	πεύσομαι	ἔπυθόμην
τρέχω	trčati	τρεχ-/δραμε-	δραμοῦμαι	ἔδραμον
τυγχάνω	pogađati	τυχε/τευχ-	τεύξομαι	ἔτυχον
φέρω	nositi	φερ-/οι-/ἐνεγκ-	οῖσω	ῆνεγκον ῆνεγκα

	PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	NAPOMENA
	κάθημαι			VIII. raz.
	εῖληφα	εῖλημμαι	έλήφθην	V. raz.
	λέληθα			V. raz.
		λέλεγμαι	έλέχθην	VIII. raz.
	μεμάθηκα			V. raz.
	μεμάχημαι			VII. raz.
	μεμέληκε			VII. raz.
				VII. raz.
	μεμένηκα			VII. raz.
		μέμνημαι	έμνήσθην	VI. raz.
	νενέμηκα	νενέμημαι	ένεμήθην	VII. raz.
			ώήθην	VII. raz.
	έώρακα όπωπα	έώραμαι ώμμαι	ώφθην	VIII. raz.
				VII. raz.
	πέπαικα	πέπληγμαι	ἐπλήγην ἐπλάγην	VIII. raz.
	πέπονθα			VIII. raz.
	πέπωκα	πέπομαι	ἐπόθην	VIII. raz.
	πέπτωκα			VIII. raz.
		πέπυσμαι		V. raz.
	δεδράμηκα			VIII. raz.
	τετύχηκα			V. raz.
	ἐνήνοχα	ἐνήνεγμαι	ὴνέχθην	VIII. raz.

